

1 Ποια είναι τα είδη προθεσμιών που εφαρμόζονται στις αστικές διαδικασίες;

Η δικονομική προθεσμία, ήτοι η προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκτελείται μια δικονομική πράξη, μπορεί να είναι: α) επιτακτική (perentorio), δηλαδή η μη τήρησή της καθιστά άκυρη τη δικονομική πράξη β) ενδεικτική (ordinatorio), δηλαδή η μη τήρησή της δεν συνεπάγεται έκπτωση ή ακυρότητα γ) αναβλητική (dilatatorio), δηλαδή η δικονομική πράξη είναι άκυρη εάν ασκείται πριν από την ταχθείσα ημερομηνία (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, άρθρα 152 έως 155, βλέπε το παράρτημα που αναφέρεται κατωτέρω).

2 Κατάλογος των αργιών που προβλέπονται βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71, της 3ης Ιουνίου 1971.

Θεωρούνται αργίες οι ακόλουθες ημέρες: όλες οι Κυριακές, η 1η Ιανουαρίου, η 6η Ιανουαρίου, η 25η Απριλίου, η Δευτέρα του Πάσχα, η 1η Μαΐου, η 2α Ιουνίου, η 15η Αυγούστου, η 1η Νοεμβρίου, η 8η Δεκεμβρίου και η 25η και 26η Δεκεμβρίου.

3 Ποιοι είναι οι ισχύοντες γενικοί κανόνες για τις προθεσμίες στις διάφορες αστικές διαδικασίες;

Κατά τον υπολογισμό των δικονομικών προθεσμιών δεν λαμβάνεται υπόψη η ημέρα έναρξης της προθεσμίας (dies a quo) Εάν η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας (dies ad quem) είναι αργία, η προθεσμία παρατείνεται αυτομάτως έως την επόμενη εργάσιμη. Εάν στον νόμο αναφέρεται η έννοια των ολόκληρων ημερών (giorni liberi), δεν συυπολογίζεται ούτε η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας.

Εάν στον νόμο δεν ορίζεται ρητά ότι η προθεσμία είναι επιτακτική, η προθεσμία αυτή λογίζεται ως ενδεικτική.

Για τον υπολογισμό των προθεσμιών που εκφράζονται σε μήνες ή έτη, χρησιμοποιείται το κοινό ημερολόγιο επομένως, η προθεσμία εκπνέει με τη λήξη του τελευταίου λεπτού της ημέρας του μήνα που αντιστοιχεί στον αρχικό μήνα ή, στην περίπτωση προθεσμιών που εκφράζονται σε έτη, του τελευταίου λεπτού της ημέρας του μήνα και του (επόμενου) έτους που αντιστοιχεί στη χρονολογία έναρξης, ανεξαρτήτως εάν οι μήνες έχουν 31 ή 28 ημέρες ή εάν ο υπολογισμός περιλαμβάνει τον Φεβρουάριο δίσεκτου έτους.

Οι επιτακτικές προθεσμίες δεν μπορούν να παραταθούν.

Οι δικονομικές προθεσμίες στα τακτικά και τα διοικητικά δικαστήρια αναστέλλονται αυτομάτως (με την εξαίρεση των εργατικών διαφορών) διακόπτονται εκ του νόμου από την 1η έως τις 31 Αυγούστου κάθε έτους με βάση τη μεταρρύθμιση που τέθηκε σε εφαρμογή με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 132/2014 (προηγούμενης η αναστολή διαρκούσε έως τις 15 Σεπτεμβρίου) και αρχίζουν να τρέχουν εκ νέου από το τέλος της εν λόγω περιόδου αναστολής.

4 Όταν μια πράξη ή μια διατύπωση πρέπει να διενεργηθεί εντός μιας συγκεκριμένης προθεσμίας, ποιο είναι το χρονικό σημείο έναρξης της προθεσμίας;

Αν το δικαστήριο δεν προσδιορίζει από πότε αρχίζει να τρέχει μια προθεσμία, η εν λόγω ημερομηνία υπολογίζεται από τη στιγμή που ο διάδικος λαμβάνει πραγματικά ή εκ του νόμου γνώση της υποχρέωσής του (για παράδειγμα: η προθεσμία για την άσκηση έφεσης τρέχει από την επίδοση της απόφασης ή, σε περίπτωση μη επίδοσής της, από τη δημοσίευσή της).

5 Μπορεί η έναρξη της προθεσμίας να επηρεαστεί ή να τροποποιηθεί από τον τρόπο κοινοποίησης ή επίδοσης εγγράφων (προσωπική επίδοση από δικαστικό επιμελητή ή ταχυδρομική επίδοση);

Το ζήτημα αυτό μπορεί να ανακύψει στις ακόλουθες δύο περιπτώσεις:

α) Όσον αφορά τις προθεσμίες που αρχίζουν από την ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης ενός εγγράφου (για παράδειγμα, οι προθεσμίες άσκησης ενδίκου μέσου κατά απόφασης):

Στις εν λόγω περιπτώσεις, για την άσκηση ενδίκου μέσου εντός της σύντομης προθεσμίας που ορίζει το άρθρο 325 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (30 ημέρες για την έφεση ή 60 ημέρες για την αναίρεση στο Ακυρωτικό Δικαστήριο) είναι καθοριστική η χρονική στιγμή παραλαβής του αντιγράφου της απόφασης από τον αποδέκτη. Για τον λόγο αυτόν, ο χρόνος από τον οποίο αρχίζει να τρέχει η προθεσμία μπορεί πράγματι να ποικίλλει ανάλογα με τη μέθοδο επίδοσης, εφόσον η ταχυδρομική επίδοση μπορεί να καθυστερήσει περισσότερο από την επίδοση από δικαστικό επιμελητή.

β) Όσον αφορά την ταχυδρομική επίδοση, το Συνταγματικό Δικαστήριο αποφάνθηκε (αποφάσεις αριθ. 477 του 2002 και αριθ. 28 του 2004) ότι η επίδοση δικαστικού εγγράφου ολοκληρώνεται για τον επιδίδοντα τη χρονική στιγμή που το έγγραφο παραδίδεται στον δικαστικό επιμελητή, ανεξαρτήτως της διαδικασίας επίδοσης που ακολουθείται στη συνέχεια (ταχυδρομικώς ή με επίδοση από τον δικαστικό επιμελητή), ενώ για τον αποδέκτη η διαδικασία επίδοσης ολοκληρώνεται την ημερομηνία παραλαβής του εγγράφου.

Κατά την έννοια της αρχής αυτής, η ημερομηνία επίδοσης του εγγράφου από τον επιδίδοντα είναι διακριτή από την ημερομηνία παραλαβής του από τον αποδέκτη, αρχή που γίνεται επίσης δεκτή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1348/2000 του Συμβουλίου. Η αρχή, ωστόσο, αφορά μόνο την εμπρόθεσμη επίδοση του εγγράφου και, στην περίπτωση αυτή, η νόμιμη προθεσμία θεωρείται ότι έχει τηρηθεί από τον επιδίδοντα εφόσον το προς επίδοση έγγραφο παραδοθεί στον δικαστικό επιμελητή πριν από την εκπνοή της ισχύουσας προθεσμίας. Δεν επηρεάζει καθόλου τον χρόνο έναρξης όσον αφορά άλλες προθεσμίες, όπως η στιγμή κοινοποίησης ή επίδοσης του εγγράφου στον αποδέκτη ή της δημοσίευσης μιας απόφασης, ή άλλο γεγονός όπως εξηγείται αναλυτικότερα ανωτέρω.

6 Αν η επέλευση ενός γεγονότος αποτελεί την έναρξη της προθεσμίας, η ημέρα επέλευσης του γεγονότος συνεκτιμάται στον υπολογισμό της προθεσμίας;

Όχι, η ημέρα κατά την οποία επήλθε το γεγονός δεν λαμβάνεται υπόψη.

7 Όταν μια προθεσμία προσδιορίζεται κατά ημέρες, ο αριθμός των αναφερόμενων ημερών περιλαμβάνει τις ημερολογιακές ημέρες ή τις εργάσιμες ημέρες;

Υπολογίζονται όλες οι ημέρες μόνο σε περίπτωση που η προθεσμία συμπίπτει με αργία παρατείνεται έως την επόμενη εργάσιμη.

8 Όταν η προθεσμία προσδιορίζεται κατά εβδομάδες, μήνες ή έτη;

Όταν η προθεσμία εκφράζεται σε μήνες ή έτη, υπολογίζεται σύμφωνα με τους ημερολογιακούς μήνες και τα ημερολογιακά έτη.

9 Πότε λήγει η προθεσμία όταν προσδιορίζεται κατά εβδομάδες, μήνες ή έτη;

Στις εν λόγω περιπτώσεις, η προθεσμία εκπνέει με τη λήξη του τελευταίου λεπτού της ημέρας του μήνα που αντιστοιχεί στον αρχικό μήνα ή, στην περίπτωση προθεσμιών που εκφράζονται σε έτη, του τελευταίου λεπτού της ημέρας του μήνα και του (επόμενου) έτους που αντιστοιχεί στη χρονολογία έναρξης, ανεξαρτήτως εάν οι μήνες έχουν 31 ή 28 ημέρες ή εάν ο υπολογισμός περιλαμβάνει τον Φεβρουάριο δίσεκτου έτους.

10 Αν η προθεσμία λήγει Σάββατο, Κυριακή ή ημέρα δημόσιας αργίας ή μη εργάσιμη ημέρα, παρατείνεται μέχρι την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα;

Ναι.

11 Υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες παρατείνονται οι προθεσμίες; Από ποιες προϋποθέσεις εξαρτώνται οι παρατάσεις αυτές;

Οι επιτακτικές προθεσμίες δεν μπορούν να παραταθούν. Ωστόσο, οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν επαναπροσδιορισμό από το δικαστήριο σε περίπτωση που είναι σε θέση να αποδείξουν ότι δεν τήρησαν την προθεσμία για λόγους ανεξάρτητους της βουλήσεώς τους.

12 Ποιες είναι οι προθεσμίες για την άσκηση ένδικων μέσων;

Μια πρώτη διάκριση πρέπει να γίνει μεταξύ της μακράς και της σύντομης προθεσμίας.

Η μακρά προθεσμία ορίζεται στους έξι μήνες από τη δημοσίευση της απόφασης. Η σύντομη προθεσμία, η οποία ξεκινά από τη χρονική στιγμή που κοινοποιείται η απόφαση, ορίζεται στις 30 ημέρες για την άσκηση έφεσης ενώπιον του Εφετείου και στις 60 ημέρες για την άσκηση αναίρεσης ενώπιον του Ακυρωτικού Δικαστηρίου. Οι αιτήσεις τριτανακοπής (opposizione di terzo revocatoria) και οι αιτήσεις αναθεώρησης (revocazione) πρέπει να υποβάλλονται εντός 30 ημερών από την ανακάλυψη της δόλιας πρακτικής ή της συμπαιγνίας ή του σφάλματος που αποτελεί το αντικείμενο της αίτησης. Οι προσφυγές λόγω αναρμοδιότητας πρέπει να ασκούνται εντός 30 ημερών.

13 Μπορούν τα δικαστήρια να τροποποιήσουν τις προθεσμίες, ιδίως τις προθεσμίες εμφάνισης στο δικαστήριο, ή να καθορίσουν ειδική ημερομηνία εμφάνισης;

Κατά κανόνα, το δικαστήριο δύναται να ορίζει προθεσμίες κατά το δοκούν, εντός των χρονικών ορίων που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Εντούτοις, οι προθεσμίες εμφάνισης των διαδίκων στο δικαστήριο καθορίζονται από τον νόμο και όχι από το δικαστήριο. Σύμφωνα με το άρθρο 168-bis του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ο δικαστής μπορεί να μεταφέρει την ημερομηνία της πρώτης ακροαματικής διαδικασίας έως και 45 ημέρες.

14 Εφόσον μια πράξη η οποία απευθύνεται σε διάδικο που κατοικεί σε τόπο όπου θα ετύγγανε παράτασης προθεσμίας κοινοποιείται σε τόπο όπου δεν παρέχεται η εν λόγω παράταση, το πρόσωπο αυτό χάνει το ευεργέτημα της εν λόγω προθεσμίας;

Δεν υπάρχει στην Ιταλία γενικός κανόνας για τη χορήγηση του ευεργετήματος παράτασης των προθεσμιών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, έχουν ανασταλεί προθεσμίες λόγω φυσικών καταστροφών. Ως εκ τούτου, το ευεργέτημα της παράτασης ισχύει κατά κανόνα μόνο για το πρόσωπο ή την περιοχή που αφορά το μέτρο κανονιστικού χαρακτήρα ή το υπουργικό διάταγμα.

15 Ποιες είναι οι συνέπειες σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών;

Η μη τήρηση επιτακτικής προθεσμίας συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος διενέργειας της πράξης που καλύπτεται από την αντίστοιχη προθεσμία.

16 Αν λήξει η προθεσμία, ποια ένδικα μέσα παρέχονται στους διαδίκους που δεν τήρησαν τις προθεσμίες, δηλαδή στους ερημοδικούντες διαδίκους;

Οι ερημοδικούντες διάδικοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση επαναπροσδιορισμού της προθεσμίας εάν είναι σε θέση να αποδείξουν ότι δεν τήρησαν τη συγκεκριμένη προθεσμία για λόγους που μπορούν να καταλογιστούν σε αυτούς.

Σχετικά παραρτήματα

[Δικονομικές προθεσμίες – Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, άρθρα 323-338](#) (72 Kb)

[Δικονομικές προθεσμίες – Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, άρθρα 152-155](#) (41 Kb)

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/07/2022

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.